

АЕС стає ядром енергетичної стабільності держави

Виступ Президента України на урочистому зібранні з нагоди запуску енергоблоку N 2 відособленого підрозділу "Хмельницька АЕС"

Шановне товариство! Дорогі атомники!

Щиро вітаю вас із сьогоднішньою подією, яка має велике загальнодержавне значення.

Ми поставили крапку в довгій, більш як двадцятирічній історії будівництва другого енергоблоку Хмельницької АЕС. Історії, у якій віддзеркалюються ще досягнення так званого розвинутого соціалізму, криза кінця 80-х - початку 90-х, наші відносини з західними кредиторами і нарешті - економічний підйом України.

Мабуть, не було в Україні іншого такого довгобуду, про який би говорили так енергійно і пристрасно, як про Хмельницький енергоблок N 2. За тривалістю будівництва він, напевне, побив усі світові рекорди.

Згадаймо, як і чому так сталося.

Не ми "дали волю" мирному атому у квітні 1986-го. Чорнобильська катастрофа спричинилася до ухвалення мораторію на будівництво атомних електростанцій в Україні і загальмувала розвиток ядерної енергетики.

Наслідки Чорнобиля переслідуватимуть нас довіку. І щорічно на їх подолання будуть витратитися мільярди гривень. Тож не дивно, що ще якихось півтора десятка років тому Україна готова була зовсім відмовитися від атомної енергетики.

Але врешті-решт ланцюгова реакція суспільного протесту проти атома була зупинена. Ми усвідомили, що енергетичне майбутнє України як індустріально розвинутої держави - саме за вашою галуззю.

Нас підтримала і світова спільнота. За умови підвищення технологічної безпеки атомних станцій. Але в цьому нас переконувати не треба. Жоден народ у світі не відчув так глибоко на собі, що таке техногенна аварія.

У 1995 році Україна та держави Великої сімки уклали Меморандум, за яким взяли на себе зобов'язання закрити Чорнобильську АЕС і привести у відповідність до вимог МАГАТЕ рівень безпеки діючих станцій.

За це нам урочисто обіцяли допомогу, зокрема у зведенні нового безпечного укриття на Чорнобильській станції, добудові енергоблоків на Хмельницькій та Рівненській АЕС, спорудженні високовольтних ліній передач до них, завершенні будівництва Дністровської гідроакumuлюючої станції.

Україна виконала свої зобов'язання на всі 100 відсотків. 15 грудня Чорнобильську АЕС було зупинено. Але що отримала взамін?

Жодної копійки коштів на добудову атомних блоків та ліній видачі потужностей, не кажу вже про Дністровську ГАЕС, причому мова йшла не про якусь благодійну допомогу, а про звичайний кредит. Ми чекали п'ять років, але Захід під різними приводами ухилявся від виконання своїх зобов'язань, у свою чергу виставляючи перед Україною все нові й нові вимоги.

А домігшись закриття Чорнобильської АЕС, взагалі забув про свої обіцянки.

Але тим визначнішою виглядає сьогоднішня подія. Вона яскраво засвідчує, що Україна спинається на ноги, набирається енергії, аби самотужки, за рахунок власного потенціалу вирішувати проблеми, які раніше здавалися невідомими.

Дорогі друзі!

За роки мого президентства я уже вдруге беру участь у відкритті ядерного енергоблоку. Уперше в жовтні 1995 року ми запускали новий, шостий блок Запорізької АЕС. Тоді Запорізька атомна стала найбільшою АЕС у Європі.

За кількістю реакторів та їхньою потужністю Україна посіла восьме місце в світі і п'яте - на Європейському континенті.

Сьогодні енергетична могутність України зросла ще на мільйон кіловат.

Утім її не виміряти лише кіловатами. Новий блок побудований за найсучаснішими технологіями, має, як запевняють фахівці, найвищий рівень безпеки. І саме тому я вважаю, що сьогоднішня подія - це подія загальнодержавного значення.

Вже найближчим часом атомники вироблятимуть більш як половину всієї електроенергії країни. Вже сьогодні ви є ядром нашої енергетичної стабільності та безпеки держави.

Успішним завершенням робіт маємо завдячувати нинішньому уряду та його главі Віктору Януковичу. За останні

півтора року було освоєно капіталовкладень практично стільки ж, скільки за перші п'ятнадцять років будівництва.

Я вдячний усім, хто доклав зусиль до завершення робіт.

Хочу відзначити компанію "Енергоатом", яка не випрошувала гроші з бюджету, а невтомно шукала сучасні, ринкові схеми фінансування будівництва блоків - як Хмельницької, так і Рівненської АЕС. Половину коштів було залучено за рахунок гнучкої тарифної політики та випуску облігацій.

За рахунок оптимізації витрат вдалося практично вдвічі - порівняно з кошторисною - знизити вартість будівництва. У цьому заслуга й призначеного два роки тому нового керівництва компанії.

Чималий внесок у сьогоднішні здобутки зробили вчені-атомники Національного інституту ядерних досліджень, Харківського фізико-технічного інституту, Севастопольського інституту ядерної енергії та промисловості й багато російських організацій і підприємств. Особливу подяку висловлюю будівельникам. Представники галузі, яка сьогодні по праву утримує провідні позиції в українській економіці, і цього разу були на висоті.

Користуючись нагодою, хочу поздоровити будівельників з їх професійним святом, яке вони зустрічають новими здобутками.

Шановні друзі!

У цей пам'ятний день ще раз вітаю вас із запуском енергоблоку. Бажаю вам міцного здоров'я, невичерпної енергії та добробуту.

Президент України
Леонід Кучма

Президентський вісник. - 2004. - 11 серпня. - С.1,2.